

Förslag till:

Harmonisering av Svenska Friidrottsförbundets arenagrenpremissar för åldersklassen P/F 16/17 (U18)

Detta dokument beskriver skillnaderna mellan World Athletics (WA) och Svenska Friidrottsförbundets (SFIF) officiella grenprogram för åldersklassen 16/17 år för både flickor och pojkar.

Syftet med dokumentet är att beskriva förutsättningarna för att ändra SFIF:s grenprogram så att det harmoniserar med WA:s grenprogram.

Dokumentet är ett underlag till ett ändringsförslag av SFIF:s grenprogram. En ändring av grenprogrammet förutsätter ett beslut på SFIF:s årsmöte, antingen som ett förslag från förbundsstyrelsen eller som en enskild motion.

Dokumentet är framtaget av Mats Ahlberg (fortsättningsvis MA) på uppdrag av SFIF:s Tävlingskommitté under okt-nov 2022.

Rekommendationen från SFIF:s tävlingskommitté är att en harmonisering av SFIF:s standardgrenprogram bör göras enligt förslaget nedan.

Innehåll

Bakgrund	3
Vad är skillnaden?	3
Varför en skillnad?	4
Effekter av SFIF:s grenprogram	4
Kvalificering till internationella mästerskap/landskamp.....	4
Oro för minskat antal tävlingsaktiva	5
Exempel	5
Analys	5
Resultatrapportering/statistik.....	6
Effekter av WA:s grenprogram.....	7
Arrangemang.....	7
Tävlings- v/s träningspremissor	7
Kort häck pojkar	8
Lång häck flickor och pojkar	8
Progression i grenpremissor.....	8
Arenakrav	8
Vad vill vi?.....	9
Förslag till ändring	10
Grundförslag.....	10
Undantag och tillägg.....	10
Fokusområden.....	10
Lyft grenen kort häck för ungdomar	10
Var är alla hinderlöpare och hindertävlingar?	11
Guidelines dags/tidsprogram mångkamp	11
Referenser	11

Bakgrund

I friidrottens arenagrenar utomhus tävlar ungdomar i internationella mästerskap tidigast i åldersklassen U18 (P/F 16/17). Grenprogram och grenpremissor för dessa mästerskap definieras av WA. I yngre åldersklasser (P/F 15) förekommer inget internationellt tävlingsutbyte som arrangeras eller definieras av WA eller Europiska friidrottsförbundet (EAA).

För arenagrenar inomhus förkommer inga internationella mästerskap eller landskamper annat än på seniornivå.

WA har definierat vilka grenar och grenpremissor som gäller för arenafriidrotten (i första hand utomhus men även inomhus) från åldersklassen U18.

SFIF har som grundprincip att följa World Athletics regler och bestämmelser. I SFIF:s tävlingsregler står: *2.1.1 WA fastställer detaljerade regler ang redskap, genomförande m m för de grenar som utövas internationellt. Dessa regler äger, när de träder i kraft internationellt (se 2.3.1), automatisk giltighet i Sverige.*

Men där står också: *2.1.3 SFIF har i viss utsträckning kompletterat WA:s regler med nationella bestämmelser, där så befunnits önskvärt.*

En sådan avvikelse (nationell bestämmelse) som "befunnits önskvärd" är att SFIF:s grenprogram/premissor i åldersklassen P/F 16/17 avviker från WA:s för att antal grenar.

Vad är skillnaden?

Avvikelserna mellan WA:s och SFIF:s grenpremissor gäller grenarna **kort/lång häck**, **hinder** och **mångkamp**. Se översikt nedan.

Sammanfattning av skillnaderna:

- **Kort häck** (pojkar inne/ute): SFIF har **kortare häckavstånd** (8,90 m) jämfört med WA (9,14 m).
- **Lång häck** (pojkar/flickor ute): SFIF har **kortare löpsträcka** (300 m) jämfört med WA (400 m)
- **Hinder** (flickor ute): SFIF har **kortare löpsträcka** (1500 m) jämfört med WA (2000 m).
- **Mångkamp** (pojkar inne/ute):
  - SFIF har avvikande **grenordning** jämfört med WA (både inomhus och utomhus).
  - SFIF har avvikande **medeldistansgren** (utomhus: 1000 m istf 1500 m, inomhus: 800 m istf 1000 m).
  - SFIF har avvikande **långsprintgren** (utomhus: 300m istf 400 m).
  - SFIF har avvikande grenpremissor (se ovan) för **kort häck**.

		Svenska (SFIF) grenpremissor	Internationella (WA) grenpremissor	Kommentar
P17	Kort häck inne	60 m – 91,4 cm – 5 st – 13,72 m – 8,90 m	60 m – 91,4 cm – 5 st – 13,72 m – 9,14 m	Fn. inga internationella mästerskap eller landskamper.
	Kort häck ute	110 m – 91,4 cm – 10 st – 13,72 m – 8,90 m	110 m – 91,4 cm – 10 st – 13,72 m – 9,14 m <i>Samma häckavstånd som seniorer och P19 (U20)</i>	Kvalkriterier till internationella mästerskap enl WA:s grenpremissor. Premisser till Finnkamp.
	Lång häck ute	300 m – 83,8 cm – 7 st – 45,00 m – 35,00 m	400 m – 83,8 cm – 10 st – 45,00 m – 35,00 m	Kvalkriterier till internationella mästerskap enl WA:s grenpremissor. Premisser till Finnkamp.
	Mångkamp inne	<i>7-kamp: SFIF Kort häck + 800 m</i> Grenordning: Dag 1: 60 m, Stav, Längd Dag 2: 60 m häck , Höjd, Kula, 800 m	<i>7-kamp: WA Kort häck + 1000 m</i> Grenordning: Dag 1: 60 m, Längd, Kula, Höjd Dag 2: 60 m häck , Stav, 1000m	Fn. inga internationella mästerskap eller landskamper.
	Mångkamp ute	<i>SFIF Kort häck + 300 m + 1000 m</i> Grenordning: Dag 1: 110 m häck , Diskus, Stav, Spjut, 300m Dag 2: 100 m, Längd, Kula, Höjd, 1000 m	<i>WA Kort häck + 400 m + 1500 m</i> Grenordning: Dag 1: 100m, Längd, Kula, Höjd, 400m Dag 2: 110m häck , Diskus, Stav, Spjut, 1500m	Kvalkriterier till internationella mästerskap enl WA:s grenpremissor.
F17	Lång häck ute	300 m – 76,2 cm – 7 st – 45,00 m – 35,00 m	400 m – 76,2 cm – 10 st – 45,00 m – 35,00 m	Kvalkriterier till internationella mästerskap enl WA:s grenpremissor. Premisser till Finnkamp.
	Hinder	1500 m – 76,2 cm – 12+3 st	2000 m – 76,2 cm – 18+5 st	Kvalkriterier till internationella mästerskap enl WA:s grenpremissor. Premisser till Finnkamp.

Varför en skillnad?

Gemensamt för de flesta avvikelserna är att SFIF har "enklare" grenpremissar än vad WA har i de aktuella grenarna. För att förstå vad som är orsaken till SFIF avvikande grenpremissar har MA intervjuat ett stort antal personer som antingen var med när besluten om avvikelser togs eller som kunnat resonera om vad som rimligen ligger bakom besluten.

Många av de intervjuade menar att avvikelserna, i huvudsak, har sin orsak i:

- att där finns en *oro* bland ledare/tränare att "tuffare" grenpremissar leder till minskat antal aktiva (större utslagning) i respektive gren när (senare utvecklade) ungdomarna ska ta steget från 15- till 16-årsklassens grenpremissar.
- att Svensk Friidrotts träningslära uppmanar att unga aktiva skall undvika stora volymer träning och tävling på mjölksyreintensiva distanser (läs: 400 m).
- att den avvikande grenordningen i pojknarnas mångkamp underlättar mångkampsarrangemang med flera parallella åldersklasser genom att de mest *resurskrävande* grenarna (stav och långa kast) är hyggligt jämnt fördelade mellan åldersklasserna över flera dagar.

Men frågan är mer komplex än så. Nedan finns en sammanfattning av olika aspekter som fångats upp under hösten 2022.

Effekter av SFIF:s grenprogram

Det är inte enbart positivt att SFIF har infört nationella undantag. Sverige avviker från resten av världen. Förutom att det strider mot SFIF:s principiella hållning att anpassa regler och bestämmelser till det internationella regelverket så vållar det även en del praktiska bekymmer.

Kvalificering till internationella mästerskap/landskamp

Kriterierna för att kvalificera sig till internationella mästerskap, ungdoms-EM (UEM) och European Youth Olympic Festival (EYOF) i ungdomsklassen U16/U17, är strikt att den aktive minst måste uppnå ett **kvalresultat med WA:s grenpremissar** under en begränsad kvalperiod. Resultat uppnådda med avvikande svenska grenpremissar är inte kvalificeringsgrundande.

För de svenskar som siktar mot att göra ett kvalificeringsgrundande resultat i någon av de avvikande grenarna krävs därför att de hittar arrangörer (i Sverige eller utomlands) som erbjuder grenen med internationella grenpremissar.

I praktiken har detta problem de senaste åren hanterats genom att en handfull tävlingsarrangörer har kompletterat med extrainsatta grenar (med WA:s grenpremissar). Grenarna har lagts till i inbjudan på initiativ av PC-ansvariga/tränare/landslagsledare. Kompletteringen av grenar har gjorts med kort framförhållning och ibland med oklara villkor vilka aktiva som är inbjudna. Inte helt optimalt.

I och med att dessa tävlingstillfällen allmänt har hanterats som undantag så har heller inte lika många tävlingstillfällen erbjudits de aktiva än om grenens premisser hade varit en svensk standardgren.

Få tillfällen innebär också att vissa ungdomar har behövt resa längre än annars, för att hitta önskat antal tävlingstillfällen, med ökade reskostnader som följd.

Fr.o.m. år 2023 kräver WA och EEA dessutom att ett kvalificeringsgrundande resultat till samtliga internationella arenamästerskap (närmast EYOF juli 2023 för åldersklassen) måste uppnås på tävlingar som har *World Ranking Competition* (WRC) status. För att en arrangör skall få sin tävling WRC-klassad måste arrangören lämna en ansökan till WA senast 80 dagar innan tävlingen som sedan WA skall godkänna tillsammans med SFIF. Det gör att planeringen av dessa *undantagsinsatta* tävlingstillfällen fortsättningsvis måste göras med viss framförhållning.

Oro för minskat antal tävlingsaktiva

Sedan 2020 hanterar SFIF resultatdata för bl.a. alla arenatävlingar i Sverige. Detta ger oss idag möjligheten att bättre förstå var, när och vilka som tävlar i friidrott och i vilka grenar.

Statistiken har dock blivit lite skev (i absoluta deltagarantal) efter några tunga covid-år då antalet tävlingsaktiva ungdomar decimerades p.g.a. tävlingsrestriktioner. Men statistiken visar ändå på vissa intressanta trender och skillnader mellan olika grenar vilket rimligen bör vara oberoende av covid-restriktionerna.

Notera också att tabellen nedan visar antal aktiva med minst 3 tävlingsdagar per år i resp. gren för att bl.a. reducera effekterna av Kraftmätningen där många 14-15-åringar "ställer upp" i flera grenar som de "normalt" inte är aktiva i. Med en miniminivå på 3 tävlingsdagar fångar vi hyggligt väl de ungdomar som är tävlingsaktiva i grenen (undantagen mångkamp).

Exempel

Tabellen till vänster nedan visar att det i snitt per år (under 2020-2022) var 122,7 pojkar (M) i åldern 14-15 år som gjorde minst 3 tävlingsstarter på kortsprint (-100m). I åldern 16-17 år var motsvarande siffra 77,0. Det innebär att vid 16-17 år har antalet aktiva minskat med 37% (se tabellen till höger).

Analys

Det går att läsa ut mycket ur dessa siffror, men det som är av speciellt intresse här är hur utvecklingen ser ut för pojkarnas korta häck och flickornas hinder.

Kort häck: I åldern 16-17 år försvinner det 63% av tävlingsaktiva från hyggligt normala nivåer (66,3 st) vid 14-15 år. Det är den gren som tappar mest vid 16-17 år, endast överträffad av Höjd som tappar 66% men från relativt höga nivåer (104 st).

Vad kan detta säga oss?

Trots att vi har lättare grenpremissar i kort häck för pojkar 16-17 år så "överger" relativt fler grenen jämfört med andra grenar. Kommer vi tappa ännu fler om vi ändrar häckavstånden för pojkarnas korta häck?

Ett ännu större tapp ser vi i flickornas korta häck. Där "överger" 66% grenen vid 16-17 år – trots att de inte har lättare nationella grenpremissar.

Det kanske finns andra spakar att dra i, än att minska häckavstånd, för att en större andel av de som tävlade i kort häck när de var 15 år också vill fortsätta när de är 16 år?

Hinder: Det som dessutom sticker ut är det relativt låga antalet aktiva i hinder – både för pojkar och flickor. Om vi bortser från mångkamp, som av naturliga skäl inte har så många tävlingstillfällen, så är hinder "sämst i klassen" när det gäller antalet aktiva. Trots att flickorna har lättare grenpremissar har vi inte lyckats "locka" några större skaror att tävla i grenen? Eller beror det låga antalet tävlande på att det inte bjuds några tävlingstillfällen för ungdomarna i hinder?

Antal tävlande (minst 3 grenstarter) per gren, ålder o kön (snitt 2020-2022 ute)
+ Avtrappning per gren, ålder o kön

	M	M	M	K	K	K		M	M	M	K	K	K
GrenOspec	14-15 år	16-17 år	18-19 år	14-15 år	16-17 år	18-19 år	GrenOspec	14-15 år	16-17 år	18-19 år	14-15 år	16-17 år	18-19 år
-100 m	122,7	77,0	45,0	166,3	73,3	33,7	-100 m		-37%	-42%		-56%	-54%
150-200 m	7,7	41,3	30,0	9,0	45,0	22,0	150-200 m		*	-27%		*	-51%
3-400 m	30,7	21,0	20,3	45,7	21,0	10,7	3-400 m		-32%	-3%		-54%	-49%
5-800 m	84,7	37,0	22,3	98,7	33,7	16,0	5-800 m		-56%	-40%		-66%	-52%
1-2000 m	27,0	24,3	14,7	25,0	18,7	10,3	1-2000 m		-10%	-40%		-25%	-45%
3-5000 m	1,3	12,0	9,0	0,3	8,3	5,3	3-5000 m		*	-25%		*	-36%
Kort häck	66,3	24,7	15,3	111,7	35,3	14,7	Kort häck		-63%	-38%		-68%	-58%
Lång häck	16,7	16,3	5,3	25,3	19,0	6,3	Lång häck		-2%	-67%		-25%	-67%
Hinder	6,0	3,7	2,0	6,3	7,3	2,3	Hinder		-39%	-45%		16%	-68%
Stav	44,0	27,7	15,3	35,7	27,7	14,7	Stav		-37%	-45%		-22%	-47%
Längd	151,7	63,0	29,7	252,3	92,7	27,0	Längd		-58%	-53%		-63%	-71%
Höjd	104,0	35,0	17,7	133,7	47,0	15,0	Höjd		-66%	-50%		-65%	-68%
Tresteg	34,3	20,0	6,7	53,7	27,0	10,0	Tresteg		-42%	-67%		-50%	-63%
Kula	120,7	48,7	21,0	154,3	68,3	31,7	Kula		-60%	-57%		-56%	-54%
Diskus	78,0	47,0	26,3	77,7	48,0	31,3	Diskus		-40%	-44%		-38%	-35%
Slägg	36,3	27,0	13,7	69,0	51,0	32,3	Slägg		-26%	-49%		-26%	-37%
Spjut	134,7	49,3	18,0	169,7	65,7	28,3	Spjut		-63%	-64%		-61%	-57%
Mångkamp	2,0	1,7	2,3	4,3	2,7	1,7	Mångkamp		*	*		*	*

Antalet aktiva i en gren kan förstås vara ett resultat av hur många tävlingstillfällen som erbjuds. Få tävlingstillfällen gör att vi får färre tävlingsaktiva oavsett hur grenpremisserna är formulerade. Några av de intervjuade har spekulerat i att de låga och minskade antalet aktiva i vissa grenar kan bero på få tävlingstillfällen.

Enligt data från friidrottsstatistik.se har det under den gångna utesäsongen (t.o.m. slutet oktober 2022) genomförts 788 tävlingar i Sverige med ungdomar i åldersspannet 14-19 år. Om vi exkluderar de *mästerskapstävlingar* som *kräver* ("tvingar arrangören") att åldersklassens samtliga standardgrenar finns på programmet så har det genomförts 761 tävlingar (se lista nedan på exkluderade tävlingar). **Där sticker hinder ut (utöver mångkamp) med ett mycket lågt antal tävlingstillfällen.** Det går dock inte att utröna av statistiken om grenen hinder har funnits med i tävlingsinbjudan och möjlig att anmäla sig i, men inte lockat några deltagare och därför strukits från programmet.

Det kanske finns andra insatser att göra, än att minska hinderdistansen för flickorna, för att en locka fler (pojkar och flickor) till grenen hinder? Uppfattar arrangörerna att hinder är en tekniskt svår gren att arrangera? Uppenbarligen har den nationella grenpremissen med kortare löpdistans för flickor inte haft någon större positiv effekt på antalet aktiva (och tävlingstillfällen) i grenen.

Resultatrapportering/statistik

En fråga som har kommit upp vid intervjuerna är hur SFIF noterar årsbästatistik på friidrottsstatistik.se.

Resultaten för de 16-17-åringars som under säsongen har tävlat med nuvarande internationella grenpremissar finns inte med i årsbästasammanställningen.

I år hade vi 2 svenska mångkampare som var rankade 2:a resp. 5:a i världen i U18 enligt WA:s årsbästatistik. Detta till trots, finns det inga tecken att de ens har tävlat i mångkamp i år med ledning av det som är noterat på den publika delen av friidrottsstatistik.se. Det representerar ju dåligt vad som har hänt i Sverige i grenen för P17 under 2023.

Men denna *upplevda brist* gäller inte för alla grenar med avvikande grenpremissar. Exempelvis är flickornas två hinderdistanser (1500 resp. 2000 m) fullständigt noterade på friidrottsstatistik.se.

Antal tävlingstillfällen per gren, kön och ålder. Ute 2022.
761 tävlingar i Sverige exkl SM, SM-kval, RM, landskamp, int mästerskap med deltagare mellan 14-19 år, från 1 maj till 31 okt

Gren	M			K		
	14-15	16-17	18-19	14-15	16-17	18-19
GrenOspec						
-100 m	157	118	58	166	112	44
150-200 m	75	65	35	81	58	25
3-400 m	71	53	27	77	40	10
5-800 m	117	71	17	126	50	18
1-2000 m	63	39	11	54	34	15
3-5000 m	29	33	14	12	18	9
Kort häck	71	33	14	94	47	25
Lång häck	30	21	12	44	25	5
Hinder	14	11	3	14	15	5
Stav	68	49	27	80	62	17
Höjd	140	73	22	154	85	28
Längd	175	95	42	190	112	35
Tresteg	42	34	4	70	45	18
Kula	218	115	47	249	171	68
Diskus	183	106	67	208	172	49
Slägga	152	84	47	198	162	69
Spjut	211	109	39	231	151	49
Mångkamp	5	3	2	4	3	2
Stadslopp	37	33	13	33	20	12
Terräng	17	14	5	19	14	4

Exkluderade tävlingar	Datum
Friidrottscupen div 2 Västra	2022-05-14
Friidrottscupen div 2 Östra	2022-05-14
Friidrottscupen div 1 Södra	2022-05-15
Lag-SM-kval grupp A	2022-05-15
Friidrottscupen div 1 Norra	2022-05-21
Lag-SM-kval grupp B	2022-05-21
SM-USM-USM Stafett	2022-05-28
SM-VSM Trail kort 40 km	2022-06-12
SM-JSM22-VSM 10 km	2022-06-16
Lag-SM	2022-06-21
JSM19 Mångkamp	2022-07-01
SM-VSM Halvmaraton	2022-07-13
Nordic-Baltic U23 Championships	2022-07-16
Nordiska juniorlandskampen	2022-07-16
SM-JSM22-USM Mångkamp	2022-07-23
Friidrotts-SM	2022-08-05
Friidrottscupen div 1 Södra	2022-08-13
Friidrottscupen div 2 Östra	2022-08-13
Friidrottscupen div 1 Norra	2022-08-20
Friidrottscupen div 2 Västra	2022-08-21
JSM-USM17	2022-08-26
USM15-16	2022-08-26
Norlandsmästerskapen (RM/NLM)	2022-09-03
Sweflandsmästerskapen 13-14 år	2022-09-10
Lag-USM	2022-09-11
Götalandsmästerskapen 13-14 år	2022-09-17
SM-JSM-USM-VSM Terräng	2022-10-22

P17 Tiokamp (P17, 300m, 1000m)

1	7.040	Erik Larripa Taxell	05	Hässelby SK	Västerås	24.7
2	6.807	Lucas Törnström	05	Danderyds SK	Västerås	24.7
3	4.801	Mikola Ahlgren	05	Västerås FK	Västerås	24.7

Rank	Mark	Competitor	DOB	Nat	Pos	Venue	Date
1	7824	Amadeus GRÄBER	03 FEB 2005	GER	1	Leichtathletikstadion Robert-Koch-Straße, Halle (GER)	27 AUG 2022
(11.10/-0.8 - 6.84/+1.3 - 14.50 - 1.95 - 50.40 / 14.31/+1.9 - 44.34 - 4.70 - 58.67 - 4.41.31)							
2	7609	Leo GÖRANSSON	05 AUG 2005	SWE	2	Givat Ram Stadium, Jerusalem (ISR)	07 JUL 2022
(11.10/+2.1 - 7.05/+1.6 - 14.67 - 1.93 - 50.87 / 15.19/-0.9 - 43.99 - 3.90 - 62.83 - 4.34.21)							
3	7591	Alexandre MONTAGNE	09 JAN 2005	FRA	3	Givat Ram Stadium, Jerusalem (ISR)	07 JUL 2022
(11.10/+1.2 - 7.44/+0.3 - 14.22 - 1.87 - 51.78 / 14.15/-1.3 - 43.53 - 4.40 - 50.92 - 4.45.61)							
4	7510	Tomas JÄRVINEN	21 OCT 2005	FIN		Staadion, Rakvere (EST)	04 AUG 2022
(11.37/+1.5 - 6.96/+1.2 - 12.96 - 2.01 - 51.19 / 14.35/+2.6 - 39.71 - 4.62 - 56.49 - 4.50.34)							
5	7460	Victor TÖRNSTRÖM	10 JUN 2005	SWE	4	Givat Ram Stadium, Jerusalem (ISR)	07 JUL 2022
(10.90/+1.2 - 7.43/+1.1 - 13.60 - 1.78 - 48.91 / 14.76/-1.6 - 37.03 - 4.30 - 47.92 - 4.31.30)							

Oavsett om det internationella grenprogrammet blir standardprogrammet för SFIF så kan principerna för vilka grenar som ingår i årsbästatistiken förfinas.

Tidigare (innan 2019) när årsbästatistiken sammanställdes med ett stort mått av manuell handpåläggning så fanns det förstås ett rimligt skäl till att inte allsköns grenar kom med i statistiken. Men sedan denna hantering numera sker med ett stort mått av automatik så behöver vi inte längre vara lika restriktiva med antalet grenar som noteras som årsbästatistor.

Här kan SFIF komplettera regelverket om vilken princip skall gälla för vilka grenar som skall noteras och i vilka åldersklasser.

F17 1500 m hinder						
1	5:01.09	Ebba Cronholm	05	Ljungby FIK	Sollentuna	28.8
2	5:05.22	Lowa Branth	05	Uppsala IF	Sollentuna	28.8
3	5:06.52	Astrid Baunge	05	Mölnåls AIF	Sollentuna	28.8
4	5:11.42	Anna Ferletta	05	Karlskoga FI	Göteborg/U	17.6
5	5:12.01	Mejla Peterson	05	IF Göta Karlstad	Sollentuna	28.8
6	5:26.72	Ida Kraft	05	Hälle IF	Göteborg/S	11.6
7	5:27.68	Svea Eklundh	05	Motala AIF	Göteborg/U	17.6
8	5:44.68	Tyra Hedin	05	IFK Lidköping	Göteborg/U	17.6
9	5:49.73mx	Jennifer Thor	05	Uppsala IF	Uppsala	8.6
10	5:59.99	Amanda Banke	05	Åhus FIK	Helsingborg	8.7
11	6:03.66	Ida Grimheden	05	Tullinge FI	Sollentuna	28.8
12	6:28.00mx	Agnes Olsson	05	Turebergs FK	Uppsala	8.6

F17 2000 m hinder						
1	6:40.20	Ebba Cronholm	05	Ljungby FIK	Göteborg/U	17.6
2	6:48.09	Maud De Coninck	05	IFK Göteborg	Göteborg/U	17.6
3	6:49.45	Agnes Thundal	05	IFK Göteborg	Jerusalem, ISR	6.7
4	6:59.12	Lowa Branth	05	Uppsala IF	Helsinki, FIN	3.9
5	7:00.92	Astrid Baunge	05	Mölnåls AIF	Helsinki, FIN	3.9
6	7:04.78	Paulina Hultberg	05	Ålingsås IF	Göteborg/U	17.6
7	7:22.77	Ida Kraft	05	Hälle IF	Göteborg/U	17.6
8	7:55.37	Svea Eklundh	05	Motala AIF	Täby	21.5
9	8:41.82	Amanda Banke	05	Åhus FIK	Lerum	15.5
10	9:29.15	Freja Winberg Johansson	05	Ljungby FIK	Ljungby	14.5

Effekter av WA:s grenprogram

Om en harmonisering av det svenska grenprogrammet genomförs så kommer förstås många av de negativa effekter vi idag upplever med de nationella undantagen att reduceras. Men det finns fortfarande några viktiga frågor och aspekter att bevaka och hantera.

Arrangemang

Den positiva effekten av att ha en nationellt avvikande grenordning för pojkarnas mångkamp går förstås förlorad om vi tillämpar den internationella grenordningen. Det gör det svårare att arrangera mångkampstävlingar med flera parallella åldersklasser.

Problemgrenen här är främst stavhopp. Stavhoppet för 17-åringar kommer då genomföras som sista dagens 3:e gren (utomhus) och 2:a gren (inomhus) **samtidigt** som P19, M22 och MS hoppar stav. Med nuvarande nationella grenordning hoppar 17-åringarna stav under första dagen (då stavhoppsbädden inte är upptagen av de äldre mångkamparna).

Men även de långa kasten diskus och spjut kan vålla problem med flera parallella klasser. Detta gäller förstås bara utomhus men här kolliderar dessutom spjut med flickornas/damernas mångkamp som sista dagens näst sista gren.

I samtal med några erfarna mångkampsarrangörer så skall det gå att få ihop ett mångkampsarrangemang utomhus med flera parallella klasser. Om vi tar utgångspunkt i mångkamps-SM som är vår normalt "största" mångkamp med flera parallella klasser så är bedömningen att det kommer att behövas bl.a. dubbla stavhoppsbäddar. Om det dessutom går att samtidigt genomföra diskus och spjut från olika segment av arenan och att det finns möjlighet till optisk mätning i långa kast så kommer vi kunna genomföra dessa mångkamper utan att behöva hålla på hela natten. Det förutsätter förstås att deltagarantalet ligger på nuvarande nivå och om det över tid skulle öka så har vi ett positivt "problem" att hantera. Vi har en bit dit men då kan det bli aktuellt att genomföra exempelvis ett mångkamps-SM över tre dagar i stället för dagens två dagar för att kunna "saxa" de olika åldersklassernas behov av "arenaresurserna".

Däremot kan det bli svårare att få till ett tidsprogram för inomhusmångkamperna (P17, P19, M22 och MS) om P17 skall ha WA:s grenordning. Eftersom det inte finns några internationella mästerskap inomhus för 17-årsklassen så borde vi kunna tumma på grenordningskravet och enbart införa WA:s kriterier i de grenar som ingår i mångkampen och behålla nuvarande nationella grenordning?

Tävlings- v/s träningspremiss

Det finns en farhåga bland vissa tränare och ledare att de internationella grenkriterierna i kort häck för pojkar och lång häck för flickor och pojkar kan vara negativ för grenens utveckling.

Kort häck pojkar

Många (men långt ifrån alla) intervjuade tränare menar att tävlingspremisserna i kort häck kan vara väl tuffa för de pojkar som har en senare fysisk utveckling. Det som vållar störst bekymmer är häckhöjden och i andra hand avståndet mellan häckarna för de pojkar som inte har "vuxit färdigt" när de är 16 år.

Många av tränarna har också lyft vikten av att i princip all teknikträning bör ske med kortare (och individanpassade) häckavstånd oavsett ålder. Det finns en möjlighet till naturlig progression i häckträningen genom att laborera med häckhöjder och -avstånd som inte behöver gå i takt med grenkriterierna för tävling.

Några av de intervjuade tränarna kommenterade speciellt att en för tidig och stressad övergång i träning till något som liknar *tävlingspremiss* (häckhöjd och -avstånd) kan vara en orsak till att många aktiva försvinner på vägen. Detta är speciellt tydligt för pojkar som i 16-årsåldern kan vara mycket olika fysiskt utvecklade. Tjejerna är mer homogena som grupp i sin fysiska utveckling när de nått 16 års ålder.

En av de intervjuade menade att så länge som tävlingspremisserna bygger strikt på **ålder** (till skillnad från fysisk och teknisk nivå) och endast **en (1) grenpremiss** tillåts gälla i åldersklassen så kommer vi alltid förfördela några individer. För att lösa upp detta föreslogs att SFIF tillåter och uppmuntrar att breddtävling kan tillåta deltagare som egentligen är för gamla (eller för unga) för delta åldersklassens. Enligt (obekräftade) uppgifter skall detta ha prövats i Norge under några år just vad gäller häcklöpning.

Lång häck flickor och pojkar

Den nationella avvikelsen i lång häck är att både pojkar och flickor 16-17 år löper 300 m i stället för 400 m som är WA:s grenpremiss för *lång häck*. Det finns ingen nationell avvikelse för motsvarande distans utan häckar. Både pojkar och flickor löper där 400 m enligt SFIF:s standardgrenprogram.

Den oro som finns bland tränarna (de allra flesta) är att distansen 400 m kan leda till att träningen för långhäcklöparna blir alltför mjölksyreinriktad i för tidig ålder. Att göra något enstaka tävlingslopp per år på den längre distansen (400 m) anses inte vara någon fara.

För att erbjuda en lämplig mix av tävlingstillfällen i *långsprint* (med eller utan häckar) för 16-17-åringar behöver båda distanserna 300 och 400 m (i en lämplig mix) finnas i breddtävlingar för 16-17-åringar. Men att 400 m är *standardgrenen* och därmed den gren som gäller på nationella ungdomsmästerskap (USM och lag-USM).

Progression i grenpremiss

Det är också viktigt att det finns en successiv progression i grenpremisserna för de olika åldersklasserna. Kriteriestegen från en åldersklass till nästa bör vara *lagom* stora för att till slut möta de internationella premisserna mot U20- och seniorklassen. Ändringar av 16/17-års kan behöva följas av ändringar av 14/15 årsklassen.

Givet att P16/17-mångkampens avslutande *medeldistansgren* ändras så har önskemål också framförts att "följa efter" i P14/15. För att få en mjukare progression vill man då också att P14/15-årsklassens medeldistansgren ändras från 600 m till 800 m inomhus och från 800 m till 1000 m utomhus.

	P16/17	P14/15
Inomhus	800 m → 1000 m	600 m → 800 m
Utomhus	1000 m → 1500 m	800 m → 1000 m

Arenakrav

En harmonisering av grenprogrammet ställer egentligen inga nya krav på utformning av friidrottsarenan. Banmarkeringar för både kort och lång häck täcks redan upp av bl.a. P19-klassens markeringar.

Däremot kommer krav på arenans utformning behöva tydliggöras i det fall ett mångkamparrangemang skall genomföras med flera parallella klasser (typ: Mångkamp-SM): dubbla stavhoppbäddar och långa kast från arenans båda segment.

Vad vill vi?

Vad är den allmänna inställningen till en harmonisering mot WA:s grenpremissar? Vi tycker alla lite olika men en övervägande del av de intervjuade är i grunden positiva till en förändring. Det viktiga är att de inspel och kompletterande förslag som framkommit tas med i grundförslaget till ändring.

Förslag till ändring

SFIF:s tävlingskommitté förordar en förändring av SFIF:s standardgrenprogram så att grenpremisserna för P/F 16/17 harmoniserar med det internationella (WA:s) grenpremisserna för åldersklassen U18, med följande undantag och förtydliganden. Slutligen innehåller förslaget några frågor som kan få hamna i fokus och som har bäring på förändringen av grenprogrammet.

Grundförslag

Grundförslaget är:

- Att samtliga arenagrenar i SFIF:s standardgrenprogram för åldersklassen P/F 16/17 fr.o.m. utesäsongen 2023 och innesäsongen 2023/24 harmoniserar med WA:s grenpremissers för åldersklassen U18.
- Att SFIF:s standardgrenprogram (fortsatt) tillämpas vid:
  - mästerskap: IUSM, USM, Lag-USM och NM i Sverige
  - landskamper: Ungdomsfinnkamp 16/17 år
  - svensk officiell statistik (årsbästa) för P/F 16/17

Undantag och tillägg

Följande undantag och tillägg föreslås:

- **Grenordning mångkamp inomhus:** att nuvarande nationella undantag vad gäller grenordning för P16/17 **mångkamp inomhus** bibehålls för att fortsatt underlätta tids/dagsprogram för svenska mångkampsarrangemang med flera parallella åldersklasser.
- **Inofficiella grenar:** att SFIF uppmuntrar och ger sanktion för *inofficiella* grenar (avvikande grenpremissers) i bredd/resultattävlingar för ungdomar. Detta för att erbjuda ett tävlingsalternativ för de för ungdomar som har en senare fysisk/teknisk utveckling och för att i unga år kunna få en bättre tävlingsmix på långsprint-distanserna 300-400 m:
  - Kort häck: avvikande häckavstånd och häckhöjder
  - Lång häck: avvikande löpdistanser (200 m eller 300 m)
  - Lång sprint: avvikande löpdistanser (300 m)
  - Hinder: avvikande löpdistanser (1500 m).
  - Mångkamp: avvikande häckavstånd i kort häck
  - Utöka SFIF:s officiella årsbästatistik med vissa inofficiella grenar (med ett visst antal aktiva). Förslaget är inte begränsat till 16-17-årsklassen.
- **Progression mångkampens medeldistans:** att ersätta 800m med 1000m i **P15** mångkamp utomhus för att steget från P15 (800 m) till P16 (1500 m) skall bli mindre.
- **Obunden ålder:** Tillåt arrangemang med fri anmälan till valfri gren med premissers utan hänsyn till den aktives ålder. En 16 åring tillåts delta i tävling (samma heat) med 18-årspremissers och en 18-åring tillåts delta i tävling med 17-års-premissers. Deltagande sker då alltid "utom tävlan". Detta är speciellt efterfrågat bland pojkar och kort häck.

Fokusområden

Under utredningens gång har MA fångat upp några inspel och förslag som indirekt berör förslaget om ändringen av grenprogrammet för 16-17-årsklassen.

Lyft grenen kort häck för ungdomar

Häcklöpning är en populär gren med relativt många aktiva i tidiga åldrar. Redan vid 16 års ålder tycks många ge upp grenen (relativt fler än i andra grenar). I stället för att skruva och mixtra med grenpremisserna i

standardgrenprogrammet vore det intressant att kika på om det finns andra faktorer, insatser eller projekt som kan leda till att fler fortsätter med grenen eller nya som lockas till grenen.

Var är alla hinderlöpare och hindertävlingar?

MA har försökt förstå varför så få kan/vill träna (?) och tävla i hinder. Svenska hinderlöpare har rönt hyggliga framgångar på global nivå på herrsidan de senaste åren och det finns några unga tjejer som är på gång. Men tittar man på bredden och djupet i grenen så ser det inte lika ljus ut.

Några frågor och funderingar:

- Saknas det tränarkompetens?
- Är det besvärligt att arrangera hindertävlingar?
- Är det besvärligt att träna hinderlöpning?
- Finns brister på arenorna som förhindrar hinderlöpning (träning och tävling)?
- Är det otacksamt att arrangera hindertävlingar (då få anmäler sig)?
- Har hinderlöpning sämre "status" (än slätlöpning) i Svensk Friidrott?

Finns det andra faktorer, insatser eller projekt som kan leda till att locka fler aktiva till grenen? Eller är vi nöjda med grenens utveckling?

Guidelines dags/tidsprogram mångkamp

Oavsett om detta förslag till grenordning för P16/17 mångkamp genomförs eller inte så är det komplicerat att arrangera och genomföra en mångkampstävling med flera parallella klasser. De olika åldersklasserna konkurrerar om gemensamma resurser (arenautrymme, funktionärer, starters, mätutrustning etc.).

Det finns några få duktiga mångkampsarrangörer i svensk friidrott som vi skulle behöva "tanka ur" på tips och erfarenheter. Vilka begränsningar har man att ta hänsyn till när en mångkampstävling skall planeras och genomföras.

Referenser

Under okt/nov 2022 har MA diskuterat problemställningen med ett antal personer i Friidrotts-Sverige. Det har dels skett genom enskilda intervjuer av samtliga personer nedan, dels i form av en kort presentations- och diskussionspunkt som MA genomförde tillsammans med ledare/tränare vid PC mångkamps uppföljningsmöte i Sollentuna i oktober 2022.

Dessutom har Sofia Jäger-Stenberg varit behjälplig med en enkätundersökning bland tränare och aktiva i mångkamp och där vi kunnat ta del av resultatet.

Synpunkter, idéer, inspel och fakta i frågan har inhämtats från följande referenspersoner med lång och gedigen erfarenhet av de grenar/grengrupper som närmast berörs av förslaget.

Personerna är:

- Torbjörn Eriksson, Prestationscenter häck/sprint Falun
- Sofia Jäger-Stenberg, Prestationscenter Mångkamp
- Ulf Friberg, Prestationscenter Medel/Lång
- Dejan Mirkovic, Sportchef SFIF
- Mikael Wennolf, förbundskapten SFIF ungdom/junior och häcktränare
- Kent Olsson, häcktränare Helsingborg
- Peter Wikström, mångkampstränare junior/ungdom
- Anders Borgström, allmänt grenprogrammets historiska utveckling
- Lotta Borgius, landslagsledare häck/sprint, junior/ungdom
- Per Crona, tävlingsarrangör mm, Örgryte
- Magnus Wickert, tränare/ledare Hässelby SK
- Mia Jansson, mångkampsarrangör, Ljungby
- Jonas Hedman, SFIF Statistik
- Uppföljningsläger Mångkamp okt-22, flertal ledare/tränare + enkätsvar